

Holly Jackson



Suomentanut Leena Ojalatva

Karisto  
Helsinki

Suomentaja kiittää Taikea saamastaan tuesta.

Englanninkielinen alkuteos *The Reappearance of Rachel Price*

Copyright © Holly Jackson 2024

First published 2024 in the United States by Delacorte Press,  
an imprint of Random House Children's Books,  
a division of Penguin Random House LLC, New York.

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Random House Children's Books,  
a division of Penguin Random House LLC.

Suomenkielinen laitos © Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-49827-8

**OTAVA**  
**KIRJAPAINO**

Keuruu 2025



*Pikkusiskolleni...*

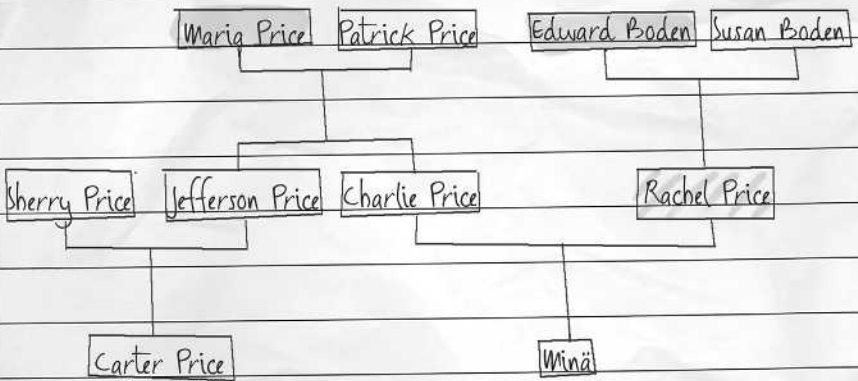


Annabel Price


8. luokka


13/2/2020

## Sukupuu



Selite

 Edesmennyt

 Epäselvä

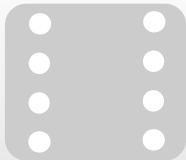


MDBo

Menu

All

Search MDBo



## Rachel Pricen katoaminen

Dokumenttielokuva

Rikos

Kuvasaika 2024

☆ Arvio

### Kuvausryhmä:

**Ramsey Lee** ... tuottaja, ohjaaja

**James Myers** ... kuvaaja

**Saba Iqbal** ... ääni

**Ash Maddox** ... kamera-assistentti





# 1

”Mitä itse uskot äidillesi tapahtuneen?”

Miehen lausuma sana kuulosti Belin korvissa omituiselta. *Äitisi*. Väkinäiseltä. Ei silti yhtä pahalta kuin pelkkä *äiti*. Se versio puristui ulos Belin huulten välistä epämuodostuneena ja mielettömänä, sana oli kuin turvonnut etana, joka pakeni vankeudesta ja mäiskähti liiskaksi lattiaan kaikkien tuijotettavaksi. Ja kaikki todella tuijottaisivat, niin kävi aina. Sana ei istunut Belin suuhun, eikä hän käyttänyt sitä, jos se oli vältettävissä. Virallisemmassa muodossa, *äidissäni*, oli sentään tietynlaista kylmyyttä ja etäisyyden tuntua.

”Ei mitään kiirettä, vastaa ihan rauhassa”, Ramsey sanoi ääntäen vokaalinsa korostetun selkeästi.

Bel käänsi katseensa kameran ohi Ramseyyn. Miehen mustalla iholla kulki huolestuneita juonteita, joita kerääntyi Belin tarkkailevien silmien ympärille, sillä Bel ei todellakaan ollut pitänyt kiirettä, hän oli käyttänyt vastaamiseen paljon aikaa, liikaakin, enemmän kuin edellispäivien ennakkohaastatteluissa. Ramsey rapsutti ohimoaan korvan yläpuolelta, missä tumma, kähärä tukka oli leikattu häivyttäneen. Ramsey Lee: dokumentaristi ja ohjaaja Etelä-Lontoosta – mies maailman toiselta puolelta mutta nyt täällä Gorhamissa, New Hampshiressa, istumassa Belin vastapäätä.

Ramsey selvitti kurkkuaan.

”Ömm...”, Bel aloitti, vaikka oli tikahtua etanaansa. ”En tiedä.”

Tuoli narahti, kun Ramsey nojautui taaksepäin, ja miehen kasvoilla häivähtäneestä pettymyksestä Bel tiesi suoriutuvansa nyt huonosti. Surkeasti. Sen täytyi johtua kamerasta. Kamera muutti kuviota, sillä se teki asioista pysyviä. Jonain päivänä tuhannet ihmiset katselisivat tätä haastattelua, ja heidän ja Belin välissä olisi vain television lasiruutu. Katsojat analysoivat hänen jokaisen sanansa ja taukonsa ja muodostaisivat niistä oman näkemyksensä. He tutkailisivat hänen kasvojaan: lämpimänvalkoista ihoa ja poskien punaa, terävää leukaa, joka muuttui tavallistakin terävämmäksi hänen puhuessaan ja erityisesti hänen hymyillessään, lyhyttä hunajanvaalea tukkaa ja pyöreitä siniharmaita silmiä. *Eikö hän olekin ihan Rachelin näköinen*, ihmiset sanoisivat ruutujensa takana. Bel itse oli sitä mieltä, että hän muistutti enemmän isäänsä. Mutta kiitos mielipiteestä.

”Sori”, Bel lisäsi puristaen silmäluomensa kiinni, jolloin kolmen hehkuvan softbox-valon tilalle ilmestyivät kirkkaan-oranssit täplät. Hänen olisi kestettävä kuvaukset, teeskenneltävä, että ei inhonnut joka sekuntia, jaksettava puhua Rachelista. Sen jälkeen elämä palaisi normaaliksi eikä Rachelista enää puhuttaisi.

Ramsey pudisti päätään ja hymyili.

”Ei tarvitse pyydellä anteeksi”, mies sanoi. ”Kysymys on vaikea.”

Ei se oikeastaan ollut. Eikä vastauskaan ollut vaikea. Bel ei ihan oikeasti tiennyt, mitä hänen äidilleen oli tapahtunut. Kukaan ei tiennyt. Sen vuoksi tässä istuttiinkin.

”Luulen, että hän –”

Kameran takana joku kompastui sähköjohtoon, ja pistoke irtosi seinästä. Yksi huteran jalan päässä huojuvista kuvausvaloista räpsähti sammuksiin. Jostain ilmestyi käsi suoristamaan sen ennen kuin se kaatui.

”Saamari. Sori, Rams”, sanoi kompastelija, joka oli jo lähtenyt seuraamaan irronnutta johtoa kytkeäkseen sen takaisin pistorasiaan. Lampun ollessa pimeänä Bel näki tyyppin ensimmäistä kertaa kunnolla. Hän oli hädin tuskin huomannut tätä siinä vaiheessa, kun Ramsey oli esitellyt kuvausryhmänsä, niin häikäistynyt hän oli ollut kamerasta ja valoista. Tyyppin täytyi olla porukan neljästä jäsenestä nuorin, ei varmasti paljon Beliä vanhempi. Ja tämä saattoi hyvinkin olla hullunkurisin ihminen, jonka Bel oli koskaan nähnyt. Olkapäille ulottuva ruskea tukka, paksuina laskeutuvat kiharat, jotka oli kammattu viistoon kalpeiden, kulmikkaiden kasvojen toiselle puolelle. Yllä trumpettilahkeiset skottiruutuhousut ja kirkaanvioletti neule, jonka rintamuksessa marssi pieniä vihreäkeltaisia dinosauruksia.

”Sori”, tyyppi pahoitteli toistamiseen, ja tapa, jolla hän äänsi o-kirjaimen, paljasti myös hänen olevan Lontoosta. Ähisten hän työnsi töpselin pistorasiaan, valo välkähti ja syyti uudestaan, eikä Bel enää nähnyt häntä. Hyvä niin, sillä noin ruma neule häiritsi keskittymistä.

”Käskin teipata johdot lattiaan, Ash”, Ramsey huomautti kurkistaen valon taakse.

”Teippasinkin...”, kuului Ashin ääni pimeästä. ”Mutta teippi loppui kesken.”

”Yläkerrasta löytyy noin viisikymmentätuhatta rullaa”, Ramsey sanoi.

”Viisikymmentätuhatta yksi”, huomautti mikrofonin takana seisova nainen: mikki oli pitkä, kolmijalan kannattelema puomi, jonka pörröinen harmaa pää häilyi Belin ja Ramseyn yllä kuvan ulkopuolella. Saba, sitä nimeä Ramsey oli käyttänyt esitellessään naisen *äänivastaavaksi*. Valtavat kuulokkeet saivat Saban kasvot näyttämään pieniltä ja painoivat poskien ruskeaan ihoon omituisia poimuja.

”Anteeksi”, sanoi Ash. ”Teippaan johdon ihan kohta.”

”Ei se mitään”, Ramsey sanoi, ja hetkeksi hänen ilmeensä pehmeni. Sitten hän kysyi jättikokoisen kameran takana olevalta mieheltä: ”James, miksi panoroit Ashiin?”

”Luulin, että pyrimme cinéma vérité -tyyliin ja haluat tämän nauhalle”, kuvaaja vastasi.

”En halua. Otetaan uudestaan alusta. Tällä kertaa kaikki katsovat, mihin astuvat.”

Ramsey väläytti pahoittelevan hymyn Belille, joka istui plyysohvilla kuvausryhmän edessä. Hänen selkensä takana olevia koristetyynyjä oli järjestelty moneen kertaan juuri oikeanlaisen vaikutelman aikaansaamiseksi.

”Ash on lankoni”, Ramsey sanoi kuin selitykseksi. ”Olen tuntenut hänet siitä lähtien, kun hän oli yhdentoista. Tämä on hänen ensimmäinen työpaikkansa, vai mitä, Ash? Kamera-assistentin homma.”

Ash: kamera-assistentti. Saba: äänivastaava. James: kuvaaja. Sekä Ramsey: dokumentaristi, tuottaja, ohjaaja. On varmasti mukavaa, kun voi laittaa nimensä perään sanoja, jotka on itse valinnut. Belin nimeen liitetyt määreet olivat toisenlaisia: *Tässä on Annabel. Rachel Pricen tytär.* Lisäys kuiskattiin merkitsevällä äänellä. Sillä vaikka Rachel oli poissa, asiat nähtiin suhteessa häneen. Gorham ei tätä nykyä ollut pikkukaupunki muiden joukossa; se oli Rachel Pricen kotipaikka. Osoitteessa 33 Milton Street ei sijainnut Belin koti vaan talo, jossa Rachel Price oli asunut. Belin isä, Charlie Price, no, hän oli tietysti *Rachel Pricen aviomies*, vaikka nimen Price-osuus oli alkuaan peräisin häneltä.

”Ash, klaffi”, Ramsey muistutti.

”Ai niin.” Ash tuli esiin valotelineen takaa käsissään mustavalkoinen klaffitaulu. Siihen oli painettu sanat: *Rachel Pricen katoaminen.* Se oli dokumentin nimi. Nimen alapuolelle oli kirjoitettu käsin: *Belin haastattelu.* Bel oli yllätynyt, ettei häneen ollut viitattu *Rachel Pricen tyttärenä.*

Ash asteli kameran eteen lahkeet suhisten.

”Kuudes otto”, hän sanoi ennen kuin napautti klaffipalkin tauluun ja kiirehti pois kameran edestä.

”Aloitetaan alusta.” Ramsey huokaisi syvään. He olivat olleet täällä tuntikausia, ja se alkoi näkyä Ramseyn kasvoilta. ”Äitisi on ollut kadoksissa yli kuusitoista vuotta. Koko sinä aikana hänestä ei ole saatu minkäänlaista elonmerkkiä. Hänen pankkitilejään ei ole käytetty, eikä hän ole ollut missään yhteydessä omaisiinsa. Toisaalta ruumistakaan ei ole laajoista etsinnöistä huolimatta löytynyt. *Havainnot* on toki tehty”, Ramsey sanoi korostaen sanaa niin voimakkaasti, että se tuli ulos suusta melkein poikittain. ”Netissä ihmiset ovat kertoneet nähneensä Rachelin Pariisissa. Ja Brasiliassa. On jopa havainto muutaman kuukauden takaa lähiseudulta North Conwaysta. Mitään todisteita väitteiden tueksi ei luonnollisesti ole. Äitisi katosi jälkiä jättämättä helmikuun kolmantenatoista päivänä vuonna 2008. Mitä uskot hänelle tapahtuneen?”

Jos Bel vastaisi vielä kerran *en tiedä*, hän ei ikinä pääsisi pois täältä.

”Se on yhtä suuri mysteeri minulle kuin kaikille muillekin”, hän sanoi, ja Ramseyn silmien tuikahduksesta hän tiesi antaneensa nyt paremman vastauksen. Piti vain jatkaa samaan malliin. ”Olen kuullut kaikki mahdolliset teoriat. Ja jos pitäisi valita yksi...”

Ramsey nyökkäsi kannustavasti.

”Luulen, että hän yritti lähteä. Ja lähtikin. Ehkä hän sen jälkeen joutui opportunistisen tappajan uhriksi – sitä sanaa tiedotusvälineissä käytetään. Tai ehkä hän eksyi White Mountainsin alueelle ja kuoli lumihankeen ja joku eläin söi hänen ruumiinsa. Sen takia häntä ei koskaan löydetty.”

Ramsey nojautui eteenpäin ja siveli leukaansa mieteliäänä.

”Eli, Bel, sinusta todennäköisin skenaario on se, että äitisi on kuollut?”

Bel nyökkäsi ja jäi tuijottamaan edessään olevaa sohva-pöytää. Vedellä täytetty lasipullo oli rekvisiittaa, eikä hänen ollut lupa juoda siitä. Pöydällä oli marmorinen shakkilauta, jolla nappulat olivat valmiina taistoon. Belin polvet osoittivat ei-kenenkään-maata laudan keskellä. Tämä Main Streetillä sijaitsevan Royalty Inn -hotellin kokoushuone oli kuin näytämö. Vesipullo, shakkilauta ja sohvatyynyt olivat näyttämö-varusteita. Mikään tässä ei ollut todellista kenellekään muulle, kaikki oli pelkkää esitystä.

”Juuri niin. Minä uskon, että hän on kuollut. Luulen, että hän kuoli joko heti katoamispäivänään tai hyvin pian sen jälkeen.”

Uskoiko hän niin? Oliko sillä edes väliä? Poissa mikä poissa.

Nyt myös Ramsey tuijotti shakkilautaa.

”Sanoit otaksuvasi, että äitisi yritti lähteä”, mies sanoi kohottaen katseensa Beliin. ”Tarkoitatko, että hän olisi päättänyt jättää perheensä?”

Bel kohautti olkapäitään. ”Niin kai.”

”Mutta karkaamisteoriaa vastaan puhuu moni kiistaton seikka. Rachel ei nostanut lainkaan rahaa pankkitililtään katoamistaan edeltäneinä päivinä tai viikkoina. Jos hän suunnittelei lähtevänsä ja aloittavansa uuden elämän jossain muualla, hän olisi tarvinnut rahaa. Hän poistui autosta ilman lompakkoaan, jossa oli hänen henkilötodistuksensa, ja hän oli jättänyt kaikki pankkikorttinsa kotiin. Hän ei ottanut mukaansa puhelinta. Ei pakannut vaatteita tai muitakaan tavaroita. Ei yhtään mitään. Oli kylmä päivä, mutta hänellä ei ollut kadotessaan edes takkia yllään, sillä se löytyi autosta, kuten myös puhelin ja lompakko.”

*Ja minä, Bel ajatteli.*

”Mitä sanot siitä?” Ramsey kysyi.

Mitä Ramsey halusi hänen sanovan?

”En tiedä.” Bel turvautui jälleen noihin kahteen sanaan, piiloutui niiden taakse.

Ramsey näytti vaistoavan barrikadin, sillä hän perääntyi ja suoristi selkänsä.

”Olet nyt kahdeksantoistavuotias, Bel. Et ollut vielä täyttänyt kahta, kun Rachel katosi. Tarkalleen sanottuna olit vuoden ja kymmenen kuukauden ikäinen. Ja seikka, joka erottaa tämän katoamistapauksen kaikista muista, on se, että olit äitisi mukana. Olit äitisi seurassa hänen katoamishetkellään.”

”Pitää paikkansa”, Bel sanoi ja arvasi seuraavan kysymyksen jo etukäteen. Samaa oli kysytty häneltä lukemattomia kertoja, mutta vastaus pysyi ennallaan. Ja uskokaa pois, eniten siitä kärsi Bel itse.

”Etkä siis muista päivästä mitään? Siitä, kun kävitte ostoskeskuksessa? Tai kun olitte autossa?”

”En yhtään mitään”, Bel sanoi eleettömällä äänellä. ”Olin niin pieni, etten voi mitenkään muistaa. En pysty kertomaan, mitä näin.”

”Mistä päästäänkin jutun mielettömimpään yksityiskohtaan.” Ramsey nojautui eteenpäin, ja sanojen painolliset tavut korostuivat selvästi, vaikka hän yritti pitää äänensä tasaisena. ”Olit taaperoikäinen, liian pieni kertomaan poliisille mitään. Mutta jos joku todella sieppasi Rachelin autosta paikassa, josta auto ja sinut myöhemmin löydettiin, sinun on täytynyt nähdä tekijä. Sinä näit hänet. Jossain vaiheessa, ainakin hetkellisesti, olet tiennyt vastauksen tähän mysteeriin.”

”Niinpä.”

Mieletöntä, eikö ollutkin? Jutun mielettömin yksityiskohta.

Bel sulki silmänsä, ja hänen päänsä pimeyteen porautui kolme hehkuvaa valolaikkua. Kuvausvalot olivat liian kirk-

kaat. Hohkasiko niistä myös lämpöä, vai oliko se pelkkää kuvitelmaa? Jos oli, miksi hänen naamaansa kuumotti?

”Jaksatko jatkaa?” Ramsey kysyi.

”Joo.” Vaihtoehtoa ei varsinaisesti ollut. Nimet oli pantu sopimuksiin, suostumukset ja vastuuvapauspaperit allekirjoitettu. Ennen kaikkea Bel oli luvannut isälleen. Isän vuoksi hän oli valmis teeskentelemään mukavaa. Sanomaan oikeissa kohdissa *kyllä ja ei ja anteeksi*.

”Sinulla ei siis ole mitään muistoja siitä päivästä?”

”Ei ole.” Eikä hänellä olisi niitä silloinkaan, kun sitä kysyttäisiin seuraavan kerran. Tai sitä seuraavan. Hänellä ei ollut minkäänlaista muistikuvaa tai käsitystä tapahtuneesta. Hän tiesi vain sen, mitä oli kuullut myöhemmin, siinä vaiheessa, kun hän oli ollut riittävän vanha ymmärtämään asioita: hänet oli jätetty autoon. Hylätty takapenkille illan mystisen tapahtumaketjun aikana.

”Tämä on sosiaalisen median ja true crime -podcastien puhutuimpia ja tutkituimpia tapauksia, ja se on säilynyt suuren yleisön tietoisuudessa kuudentoista vuoden ajan”, Ramsey selosti silmät kiiltäen. ”Rachel Pricen nimestä on muodostunut lähestulkoon synonyymi mysteerille. Hänen katoamisensa on arvoitus, ja ihmisluonto haluaa ratkaista arvoitukset, vai mitä?”

Odotettiinko Beliltä vastausta? Myöhäistä.

”Arvoitus se on erityisesti siksi”, Ramsey jatkoi, ”että kyseisen päivän aikana Rachel näyttäisi kadonneen peräti kahdesti. Osaatko kertoa, mitä tapahtui kahden aikaan tuona iltapäivänä? Missä sinä ja äitisi kävitte?”

”Ai uudestaan?”

”Niin. Kameralle”, Ramsey sanoi, pani tilanteen kameran piikkiin, jotta Belin ei tarvitsisi tuntea itseään hölmöksi. Kameroilla ei ole tunteita. Huomaavaisuus sai Ramseyyn vaikuttamaan kilttiltä ihmiseltä. Toisaalta Ramsey olisi tietysti halunnutkin Belin pitävän häntä kilttinä.



Bel rykäisi. ”Sinä iltapäivänä olin Rachelin mukana autossa. Hän ajoi White Mountainsin ostoskeskukseen, joka sijaitsee Berlinissä. Ei kovin kaukana Gorhamista, sinne ajaa kymmenessä minuutissa. Tallennuimme ostarin valvontakameroihin sisään menessämme. Rachel kantoi minua sylissään.”

”Miksi menitte ostoskeskukseen?”

”Minulle on kerrottu, että Rachel vei minut sinne useinkin vapaapäivinä”, Bel sanoi. ”Hän oli aiemmin ollut töissä yhdessä ostarin kahviloista. Hän kävi siellä edelleen kahvilla ja tapaamassa vanhoja kavereitaan. Siinä ei ollut mitään poikkeuksellista. Paikan nimi oli Moose Mouse Coffeehouse.”

Bel ei tietenkään muistanut tapahtumia, mutta hän oli jälkeenpäin nähnyt valvontakameroiden nauhat ja viimeiset kuvat Rachel Pricesta elossa. Rachel istui kahvilassa, ja kirkkaansiniseen, pulleahihaiseen toppatakkiin puettu pikku-Bel kiemurteli hänen sylissään. Pöydät heidän ympärillään olivat tyhjiä. Heidän pikkuruiset hahmonsä näyttivät nauhalla epätarkoilta mutta onnellisilta. He eivät tienneet, että hetkeä myöhemmin he katoaisivat, toinen heistä pysyvästi.

”Se, mitä seuraavaksi tapahtui, oli sen sijaan hyvinkin poikkeuksellista”, Ramsey huomautti. ”Juotuaan kahvinsa Rachel nousi pöydästä ja poistui kahvilasta kantaen sinua sylissään. Kävelitte ulos Moose Mouse Coffeehousesta kello 14.49. Lähtönne näkyy kameroissa, ja reittiänne pystyy seuraamaan nauhoilta. Mutta sitten käännyitte eräälle käytävälle, päädyitte valvontakameroiden katvekohtaan ja...?”

Ramsey näytti odottavan jotain.

”Katosimme”, Bel täydensi puuttuvan sanan.

”Kuin tuhka tuuleen”, Ramsey lisäsi. ”Teitä ei näy valvontakamerassa, jonka nauhalle olisitte tallentuneet, jos Rachel olisi jatkanut käytävää eteenpäin. Teitä ei näy muissakaan kameroissa tuon hetken jälkeen, ei edes niissä, jotka kuvaavat ulos-

käyntejä. Ei missään. Mikä tarkoittaa, että ette voineet poistua rakennuksesta. Mutta poistuitte kuitenkin. Te kaksi katositte ostoskeskuksessa, eikä katoamisellenne löydy minkäänlaista selitystä. Onko sinulla käsitystä, miten se tapahtui?”

”En tiedä, en muista.” Tämä alkoi olla toistuva teema.

”Poliisi analysoi kuvanauhat Rachelin katoamisen jälkeen. He paikansivat ja laskivat ostoskeskuksessa olleet henkilöt ja kartoittivat jokaisen saapumisen ja poistumisen. Lukumäärä täsmäsi, kahta lukuun ottamatta. Sinua ja Rachelia. Te menitte sisään mutta ette koskaan tulleet ulos. Poliisi harkitsi sitäkin vaihtoehtoa, että olisitte jostain syystä muuntaneet ulkonäköänne ja poistuneet ostoskeskuksesta valeasussa, mutta teoria ei käynyt yksin kokonaislukumäärän kanssa. Te yksinkertaisesti haihduitte ilmaan.”

Bel kohautti olkapäitään eikä tiennyt, mitä Ramsey halusi hänen sanovan. Juuri nyt hän oli mitä konkreettisimmin tässä.

”Pian selvisi, että sinä olit ilmestynyt takaisin. Sinut löydettiin yksin Rachelin autosta, joka oli hylätty maantien poseen lähellä Moose Brookin luonnonpuistoa. Auto oli pysäköity lumiselle pientareelle, ajovalot olivat päällä, moottori oli yhä käynnissä. Muuan” – Ramsey vilkaisi muistiinpanojaan – ”Julian Tripp ajoi paikan ohitse ja löysi sinut hieman iltakuuden jälkeen. Hän soitti välittömästi poliisille –”

”Hän on nykyään luokanvalvojani. Herra Tripp siis.”

Ramsey hymyili eikä näyttänyt pahastuvan keskeytyksestä. ”Pieni maailma.”

”Pieni kaupunki”, Bel korjasi.

”Ei liene epäselvää, miksi true crime -intoilijoiden mielenkiinto kohdistuu tähän tapaukseen. Oikeudenkäynnissä osa kysymyksistä jäi avoimiksi, ja ne ovat edelleen vailla vastausta. Juttua ei kyetä ratkaisemaan, eikä katoamiselle ole saatu järjestä selitystä. Sen täytyy olla erityisen raskasta sinulle, koska

olit osallinen tapahtumiin.” Ramsey piti tauon. ”Millaista se on ollut, Bel? Millaista on ollut kasvaa tämän selittämättömän mysteerin varjossa?”

Kukaan ei ollut aiemmin asetellut sanojaan aivan tuolla tavalla. Useimpina päivinä menneisyyden tapahtumat todella tuntuivat varjolta, synkältä, epämiellyttävältä asialta, josta käänsi katseensa pois, jos ymmärsi oman parhaansa. Ja Bel ymmärsi. Miettiessään vastausta hän hieraisi nenäänsä niin kovaa, että rusto naksautti. Sitten hän muisti, että kaikki meni nauhalle ja että hänen yläpuolellaan häilyi mikrofoni. Hitto. Toivottavasti Ramsey leikkaisi naksahduksen pois.

”Ei minulla ole valittamista”, Bel vastasi lopulta. ”Tiedän, ettemme tule koskaan saamaan vastauksia, hyväksyin sen jo kauan sitten. Ei ole minun syyntä, etten muista siitä mitään; olin yksinkertaisesti liian pieni. Ja koska minulla ei ole muistikuvia katoamispäivästä, Rachel Pricen mysteeri jää ratkaisematta. Eikä se haittaa. Oikeasti. Onhan minulla isä.” Bel piti tauon, ja hänen huuliaan venytti pieni hymy, joka korosti leuan terävyyttä. ”Isä on tehnyt kaikkensa tarjotakseen minulle niin tavallisen lapsuuden kuin näissä olosuhteissa on ollut mahdollista. Häntä parempaa isää en voisi toivoa. Sen takia en kaipaa ihmisten sääliä”, hän sanoi ja tarkoitti sitä. Hän toivoi, että kamera tallentaisi hänen varmuutensa. ”Olen itse asiassa onnekas –”

”Tuota, Ramsey”, Ashin ääni kuului kuvausvalon takaa.

”Meillä on kuvaus kesken, Ash.” Ramsey loi kiukkuisen silmäyksen lankoonsa.

”Joo, tiedän.” Ash kiersi lampun ja tuli lähemmäs, ja räpyteltyään silmiään valoa vasten myös Bel näki hänet. ”Mutta olemme jääneet aikataulusta ja luulen...”

Ash viittoili kokoushuoneen ovelle, joka johti hotellin aulaan. Ovessa oleva ikkuna muodosti kehykset kasvoille, jotka olivat painautuneet kiinni lasiin ja tiirailivat heidän

suuntaansa. Bel varjosti silmiään, mutta valot olivat niin kirkkaat, ettei hän erottanut, kuka oven takana seiso.

”Nyt se nainen on täällä”, Ash sanoi vilkaisten kellonaikaa puhelimestaan. ”Etuajassa.”

”Kuka nainen?” Bel kysyi. Hän tiesi, että Carterin ja Sherry-tädin haastattelut oli tarkoitus kuvata vasta seuraavalla viikolla.

”Saakeli”, Ramsey sihahti vilkaisten kelloaan. Hän katsoi nopeasti Belin silmät suurina, ja kaikki lempeät juonteet niiden ympäriltä olivat poissa.

Bel nojautui eteenpäin, ja hänenkin lempeytensä oli tiesään. Hän puhui tiukkaan sävyyn. ”Ramsey, kuka ovella on? Kuka *nainen*?”

## 2

Ovi avautui suhahtaen saranoillaan.

”Huhuu?” Kokoushuoneeseen kantautui naisen ääni.  
”Vastaanoton tyttö sanoi, että kuvaukset ovat täällä.”

Tunnistiko Bel äänen? Siinä oli jotain etäisesti tuttua, mutta kasvoja näkemättä hän ei osannut yhdistää ääntä mihinkään. Vatsa kipristyen hän yritti nähdä tulijan, etana odotteli kielellä.

Korot kopisivat kiillotetulla lattialla, kun nainen lähestyi heitä.

Ramsey nousi ja nyökkäsi kameran takana olevalla Jame-sille.

”Heipä hei”, Ramsey tervehti reippaasti. ”Kiitos, että tulit paikalle *hyvissä ajoin*, toivottavasti matka sujui ongelmitta. Olimme juuri lopettelemassa edellistä haastattelua, Susan.”

Bel nielaisi, ja hänen leukansa kireys hellitti. Sekunnin ajan hän oli luullut, että Ramsey sanoisi R–

”Hauska tavata vihdoinkin myös näin kasvokkain”, nainen sanoi asteltuaan Ramseyn luo. Hän tarttui miehen ojentamaan käteen ja ravisti niin, että rannekorut kilisivät.

Susan? Miksi Belin mieleen ei tullut ketään Susania?

”Kuin myös”, Ramsey vastasi.

Valoon astui tyylikkääseen tummaan jakkupukuun ja smaragdinvihreään röyhelöhuiviin pukeutunut nainen, ja

nyt Bel näki, kuka tämä oli. Niin tietysti. Belille hän ei ollut Susan. Vaan mummi. Rachelin äiti.

”Rams, pitäisiköhän minun –?” Ash aloitti. Hän norkoili kiusaantuneena kuvausvalon lähellä ja teki epämääräisen kädenliikkeen osoittaen peukalollaan Belin suuntaan.

”Jopas jotain”, mummi sanoi mittailien Ashia päästä varpaisiin. ”Oletpa sinä melkoinen näky.”

Bel nousi sohvalta, ja hänen taakseen siististi järjestellyt tyynyt kaatuivat kumoon.

”Hei, mummi.”

Kamera matki Belin liikettä, sillä James irrotti laitteen jalustalta, nosti sen sulavasti olkapäälleen ja siirtyi taemmas laajentaakseen kuvakulmaa.

Mummi katsoi Beliä pitkään.

”Voiko tämä olla minun Annabelini?” hän päivitteli ääni kysyvästi kohoten. ”Hyvä tavaton, annahan kun katson sinua.”

Belin kasvot likistyivät smaragdinvihreään röyhelöhuiviin ja imelä parfyymintuoksu pakkautui hänen kurkkuunsa, kun mummi kietoi hänet tiukkaan syleilyyn.

”Uskomatonta, näytät ihan isolta ihmiseltä.”

”Niin”, Bel sanoi kylkiloit puristuksissa. ”Se johtuu siitä, että olen kasvanut isoksi. Olen näyttänyt tältä jo muutaman vuoden.”

Mummi vetäytyi kauemmas voidakseen katsoa Beliä muttei irrottanut luisevia sormiaan tämän olkapäiltä.

”Varjelkoon, miten kovasti muistutat Rachelia.”

Ja paskat, Bel ei todellakaan muistuttanut Rachelia.

Mummin silmät kyyneltyivät ja alahuuli väpätti, mutta hän puri sitä ja sai sen kuriin.

”Vaari olisi ollut ylpeä sinusta, jos olisi nähnyt sinut aikaihmisenä. Sääli, ettei hän saanut siihen tilaisuutta. Kunpa isäsi ei olisi niin sinnikkäästi pitänyt meitä erossa sinusta. Julmaahan se oli. Olet ainoa lapsenlapseni.”

Mummi hellitti otteensa ja kaivoi taskustaan ryppyisen nenäliinan, johon niisti niin äänekkäästi, että huoneen täytti linnunräkäisyä muistuttava ääni.

”Isäsi ei päästänyt sinua edes hautajaisiin.” Mummi niiskahti.

Sen Bel ei antanut mennä läpi.

”Koska sinä sanoit isälle, ettet halua häntä sinne”, hän vastasi teroittaen kielensä ja lujittaen leukansa. Oliko eukolle lupa kiroilla – kuinka vanha tämä oli? Vähän päälle seitsemänkymmenen? Kai se silloin oli vielä hyväksyttävää?

”Mutta halusin *sinut* sinne, ja niin olisi vaarikin halunnut. Sitäkin enemmän hän olisi halunnut nähdä tyttärensä tappajan telkien takana. Sinne tämä kuuluisi”, mummi sanoi kärkevästi ja korosti sanojaan pyyhkimällä nenänsä toistamiseen. Ja sitten: ”Syöpä. Neljä vuotta sitten”, hän osoitti sanansa Ramseyyn suuntaan.

”Ikävä kuulla”, Ramsey sanoi miltei kuiskaten, ikään kuin olisi yrittänyt sulautua taustaan, jottei häiritsisi kohtausta. Oliko heillä edes lupa kuvata tällaista?

Mummi hymyili Belille herttaisesti, mutta Bel ei voinut olla ajattelematta, että isä kutsui Susania *maskiaseksi*. Koska mummi oli Massachusettsista ja koska hän oli –

”Sain mainion ajatuksen”, mummi jatkoi tietämättömänä Belin mietteistä. ”Mitä jos tulisit kesällä käymään luonani? Se olisi kovin mukavaa, ja voisit auttaa hevosten kanssa. Viettää hieman aikaa talossa, jossa äitisi kasvoi, ja päästä pois *sen miehen* luota. Mitä mieltä olet, Annabel?”

Mitäkö mieltä Bel oli? Että tarjous oli pelkkää sanahelinää ja että jos mummi olisi oikeasti välittänyt hänestä, tämä olisi käynyt katsomassa häntä tai edes soitellut. Mummi ei ollut tehnyt kumpaakaan. Ja kun kamerat lakkaisivat kuvaamasta, mummi lentäisi tiehensä ja katoaisi jälleen hänen elämästään. Niin ihmiset tekivät.

”Kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta”, Bel sanoi. Hänkin osasi olla paskiainen. ”Ja *se mies* on minun isäni.”

Mummi napsautti hampaansa yhteen. ”Se mies on –”

”Hän ei tappanut Rachelia.”

Belin silmät täyttyivät lieskoista, eikä huoneessa ollut enää muita kuin he kaksi... ja pimeässä piileskelevä brittiläinen kuvausryhmä. ”Sait tahtosi läpi, mummi. Isää vastaan nostettiin syyte murhasta. Hän istui vankilassa odottamassa oikeudenkäyntiään. Ja arvaa mitä? Oikeus totesi hänet syyttömäksi.”

”Syyttömäksi todettu ei ole yhtä kuin viaton. Valamiehet voivat erehtyä”, mummi sanoi ääntäen sanat liioitelluin suunliikkein. ”En ole ainoa, joka on sitä mieltä. Kaikki tietävät, että isäsi on syyllinen.”

”Hänellä oli alibi”, Bel kivahti ja höysti sanojaan vihaisella hymyllä. ”Sen sinä tunnut sopivasti unohtavan.”

”Hänelle jäi riittävästi aikaa”, mummi tuhahti ilkeästi ennen kuin kääntyi ja haki katseellaan Ramseytä.

Bel ei aikonut antaa mummin saada viimeistä sanaa, ei varsinkaan kameroiden edessä ja isää koskevassa asiassa.

”Isä oli sinä päivänä töissä. Kahden aikoihin hän satutti työpaikalla kätensä. Pahasti.”

”Hän sai vammat tappaessaan Rachelin.”

Bel nauroi. ”Tapaturmalle oli todistajia. Autokorjaamolla oli useita ihmisiä, jotka näkivät, kun isä sai haavan käteensä. Hän satoi sen ja ajoi lähimmälle ensiapuasemalle.”

”Berliniin, missä sinä ja Rachel olitte.” Mummin silmät kirkastuivat, ja hän näytti ajattelevan, että tämä piste merkitäisiin hänen sarakkeeseensa. Mutta odottakaa vain: Bel aikoi tehdä eukosta selvää.

”Silkka sattuma.” Bel lujitti leukansa ja tähtäsi kohteeseen. ”Isä näkyy ensiapupolin valvontakameroissa koko sen ajan, kun hän odotti hoitajaa ompelemaan tikit. Koko sen ajan, kun



hän oli sairaalassa. Hän lähti sieltä tarkalleen kello 17.38 ja ajoi kotiin. Matka kestää kuusitoista minuuttia, aivan kuten isän puolustusasianajaja sanoi. Eli isä oli kotona kello 17.54. Herra Tripp löysi minut muutama minuutti kuuden jälkeen. Poliisi saapui paikalle ja soitti isälle 18.25, heti kun minut oli tunnistettu Rachelin henkkareiden perusteella. Isä oli kotona, kun poliisin soitto tuli. Sen lisäksi hän oli yrittänyt soittaa Rachelin puhelimeen kello 18.04, kun oli alkanut ihmetellä, missä me olemme. Puhelimen paikannustiedot osoittivat hänen olleen kotona. Jos väität, että hän ajoi sairaalasta sieppauspaikalle, mikä olisi autolla yhdeksäntoista minuutin matka, hänelle olisi jäänyt kahdeksan minuuttia aikaa siepata Rachel, tapaa hänet, hävittää ruumis ja ajaa takaisin kotiin ennen poliisin soittoa. Pelkkään ajomatkaan menee kuusi minuuttia. Se ei yksinkertaisesti ole mahdollista. Isä ei tehnyt sitä.” Bel veti henkeä. Hän oli oppinut yksityiskohdat ulkoa jo kauan sitten, eikä tämä ollut ensimmäinen kerta, kun hän joutui käyttämään tietoaan. ”Kuvitteletko, että siinä ajassa ehtii tehdä murhan ja piilottaa ruumiin niin hyvin, ettei sitä koskaan löydetä?”

Mummi näytti kalpealta, iho suun ympärillä oli velttoua; seuraus elinikäisestä nyrpistelystä. ”Noinko sinä puhut äidistäsi?”

Siinä se sana taas oli. Se kuulosti aivan yhtä luonnottomalta mummin lausumana.

”Mitäs täällä tapahtuu?” Huoneessa kuului uusi ääni, ja sen Bel olisi tunnistanut missä tahansa.

”Isä?” hän sanoi hakien isäänsä katseellaan kirkkaiden valojen takaa.

Charlien hahmo liikkui huoneen poikki kohti lavasteita, askeleet tömisivät raskaina lattiaan, hartiat kaartuivat raskaina rasvatahraisen paidan alla.

”Lupasit, että Belin osuus olisi purkissa kahteen mennessä”, Charlie sanoi katsoen Ramseyta tiukasti samalla, kun